

WCAG 2.1 inspectie niveau AA

www.pbl.nl

Opdrachtgever: Ministerie I&W

Website: www.pbl.nl

Rapportversie: 1.0

Tilburg, 26 juni 2020

Inhoudsopgave

INLEIDING.....	4
Onderzoeksgegevens.....	5
Algemene gegevens.....	5
Scope van het onderzoek.....	5
Steekproef.....	5
Inspectiemethode.....	5
Toegepaste norm.....	5
Gebruikte technieken.....	5
User Agents (web browsers).....	6
Samenvatting.....	7
Uitzonderingen.....	8
PDF.....	8
Video.....	8
Beoordeling.....	9
Waarneembaar.....	9
Bedienbaar.....	10
Begrijpelijk.....	10
Robuust.....	11
Onderzoekscores.....	11
Onderzoeksresultaten.....	12
Principe 1: Waarneembaar.....	12
Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven.....	12
Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media.....	15
Richtlijn 1.3: Aanpasbaar.....	18
Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar.....	22
Principe 2: Bedienbaar.....	28
Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk.....	28
Richtlijn 2.2: Genoeg tijd.....	30
Richtlijn 2.3: Toevallen.....	31
Richtlijn 2.4: Navigeerbaar.....	32
Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten.....	36
Principe 3: Begrijpelijk.....	38
Richtlijn 3.1: Leesbaar.....	38
Richtlijn 3.2: Voorspelbaar.....	40
Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer.....	41
Principe 4: Robuust.....	43
Richtlijn 4.1: Compatibel.....	43
Bijlage 1: Pagina's in de steekproef van het onderzoek.....	46
Steekproef.....	46

Bijlage 2: CV GERARD COPINGA.....48
Curriculum Vitae.....48

INLEIDING

Op verzoek van Ministerie I&W, aanbieder van de website www.pbl.nl, is een onderzoek uitgevoerd waarin vastgesteld is in hoeverre de website voldoet aan WCAG 2.1, niveau AA. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Waarmerk drempelvrij.nl, het Nederlandse kwaliteitsmerk voor toegankelijke websites.

WCAG staat voor Web Content Accessibility Guidelines. Dit zijn de internationale richtlijnen voor toegankelijkheid van webcontent. De WCAG 2.1 zijn opgedeeld in vier principes, te weten: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Elk principe bestaat uit een aantal richtlijnen. Elke richtlijn is vervolgens opgedeeld in één of meerdere meetbare succescriteria. Omdat WCAG 2.1 techniek-onafhankelijk is opgesteld kan hiermee de toegankelijkheid van alle content op het web worden gemeten.

De WCAG 2.1 richtlijnen zijn sinds 23 december 2018 verplicht volgens de Europese richtlijnen voor digitale toegankelijkheid (EN 301 549). De Nederlandse richtlijnen voor digitale toegankelijkheid staan in het [Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid](#) en volgen net als het waarmerk drempelvrij.nl deze Europese richtlijn (EN 301 549). Een website die voldoet aan WCAG 2.1 voldoet daarmee dus zowel aan de Nederlandse als de Europese richtlijnen voor digitale toegankelijkheid.

Dit rapport beschrijft per succescriterium in hoeverre de website al dan niet voldoet.

Heeft u naar aanleiding van dit rapport inhoudelijke vragen, dan kunt u contact met ons opnemen om deze te bespreken. Onze voorkeur gaat uit naar contact via e-mail: technobility@cardan.com. Vermeldt u hierbij alstublieft de naam van uw organisatie (Ministerie I&W) en de datum van het rapport (26 juni 2020).

ONDERZOEKSGEGEVENS

Algemene gegevens

Opdrachtgever	: Ministerie I&W
Onderzochte website	: www.pbl.nl
Type onderzoek	: WCAG 2.1 inspectie niveau AA
Versie van rapport	: 1.0
Datum rapport	: 26 juni 2020
Inspectie instelling	: Cardan Technobility
Inspecteur	: Gerard Copinga
Senior Consultant	: Gerard Copinga

Scope van het onderzoek

- Alle pagina's op www.pbl.nl (URI-basis)
- Niet de pagina's op themasites.pbl.nl

Tussen haakjes staat de reden waarom een gedeelte wel of niet mee te nemen. Dit is conform de regels voor het bepalen van de scope volgens hoofdstuk 2 van de evaluatiemethode van het Waarmerk drempelvrij.nl.

Steekproef

Aantal pagina's: 23 (zie bijlage 1 voor de URI's in de volledige steekproef)

Inspectiemethode

Dit onderzoek (inspectie) is uitgevoerd conform de evaluatiemethode WCAG-EM. Deze methode is [aanbevolen volgens digitoegankelijk](#). Een overzicht van de gebruikte methode is te vinden op de pagina: <https://www.w3.org/WAI/test-evaluate/conformance/wcag-em/>.

Toegepaste norm

WCAG 2.1 (www.w3.org/Translations/WCAG21-nl/)

Gebruikte technieken

Bij het uitvoeren van dit onderzoek is er vanuit gegaan dat alle technieken van het W3C ondersteund worden en dus gebruikt mogen worden. Zie:

www.w3.org/TR/WCAG20-TECHS en www.w3.org/WAI/WCAG21/Techniques

User Agents (web browsers)

Bij dit onderzoek zijn de volgende webbrowsers gebruikt:

- Mozilla Firefox, versie 77 (primair)
- Google Chrome, versie 83
- Internet Explorer 11
- Microsoft Edge 83
- Adobe Acrobat Pro DC

SAMENVATTING

Het onderzoek naar de toegankelijkheid van de website www.pbl.nl is afgerond op 26 juni 2020. Dit onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Waarmerk drempelvrij.nl. De gebruikte norm is WCAG 2.1 niveau AA.

Uit het onderzoek is gebleken dat de website helaas nog niet volledig voldoet aan alle succescriteria. Op dit moment voldoet de website aan 30 van de 50 succescriteria.

Uit het toegankelijkheidsonderzoek is gebleken dat de website voor een groot deel al goed toegankelijk is. De meeste mensen met een functiebeperking kunnen het overgrote deel van de content dus al goed lezen en gebruiken. Complimenten hiervoor!

Toch zijn er ook nog best wel een heel aantal verschillende soorten problemen gevonden. De meeste problemen zijn relatief klein en waarschijnlijk snel op te lossen. Er zitten ook lastigere problemen tussen. Wat vooral is opgevallen is dat er erg veel Engels is gebruikt op de Nederlandstalige webpagina's. Veel verborgen tekst, maar ook zichtbare teksten. Het is belangrijk om nog veel van deze Engelse teksten te vertalen naar het Nederlands. Wat ook opgevallen is is dat er nog veel afbeeldingen zijn waarbij in de html broncode verplichte code ontbreekt waardoor hulpsoftware geen alternatieve teksten voor deze afbeeldingen kan weergeven. Zo zijn meer problemen gevonden. Ook in de PDF documenten die onderzocht zijn zijn de nodige problemen gevonden. Zie de rapportage voor een volledig overzicht van de gevonden problemen.

In dit rapport worden slechts voorbeelden gegeven van aangetroffen problemen; dit is echter geen compleet overzicht. Het onderzoek is indicatief voor de verschillende soorten problemen die gevonden zijn. Het kan dus zijn dat een soort probleem op meer plaatsen binnen de website voorkomt, maar dat maar enkele voorbeelden zijn genoemd.

Omdat het onderzoek uit een steekproef bestaat, kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Uiteraard proberen we de steekproef zodanig te maken dat dit geminimaliseerd wordt, maar het kan nooit uitgesloten worden. Het kan dan wel bij een volgend onderzoek worden opgemerkt.

Wanneer verbeteringen worden doorgevoerd, dient u er rekening mee te houden dat hierdoor nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan.

Uitzonderingen

Bij dit onderzoek is uitgegaan van de Europese standaard voor toegankelijkheidseisen, de EN 301 549-norm, waarin wordt verwezen naar de internationale toegankelijkheidsrichtlijn WCAG 2. Sommige inhoud van websites hoeft op dit moment (nog) niet te voldoen aan de toegankelijkheidseisen. Denk bijvoorbeeld aan PDF en video. Hiervoor geldt vanuit de Europese richtlijn voor de toegankelijkheid van overheidswebsites en -apps een (tijdelijke) uitzondering. Het is natuurlijk wel aan te raden om de gevonden problemen op te lossen. Bezoekers met een beperking kunnen verminderd gebruik maken van deze inhoud. Blinden en slechtzienden kunnen bijvoorbeeld vaak slecht overweg met ontoegankelijke PDF's en niet-ondertitelde video's zijn nutteloos voor doven en slechthorenden.

PDF

Alle kantoorbestanden die na 23 september 2018 op een digitaal kanaal worden geplaatst, moeten toegankelijk zijn op het moment dat de betreffende website of mobiele app aan de wetgeving moet voldoen. Dat is voor bestaande websites 23 september 2020. Websites die ná 23 september 2018 zijn gebouwd, moeten al sinds 23 september 2019 voldoen.

Let op: documenten voor actieve administratieve processen moeten altijd toegankelijk zijn. Denk dan bijvoorbeeld aan een document met een formulier om een paspoort of vergunning aan te vragen.

Zie voor meer informatie

<https://www.digitoegankelijk.nl/wetgeving/specifieke-situaties/kantoorbestandsformaten>.

Video

Alle video's die vanaf 23 september 2020 worden gepubliceerd, moeten volledig toegankelijk zijn.

Zie voor meer informatie

<https://www.digitoegankelijk.nl/wetgeving/specifieke-situaties/geluid-bewegend-beeld-en-filmpjes>.

Organisaties die zich beroepen op deze uitzondering, moeten in de toegankelijkheidsverklaring aangeven welke maatregelen ter verbetering zijn genomen, welke alternatieven worden geboden en wanneer wel aan de verplichting zal worden voldaan.

Zie voor de volledige uitleg <https://www.digitoegankelijk.nl/wetgeving/specifieke-situaties>.

BEOORDELING

Hieronder staat een overzicht van alle WCAG 2.1 succescriteria van niveau A en AA verdeeld over de 4 Principes: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Per succescriterium is een korte omschrijving gegeven, het niveau en of de pagina's uit de steekproef voldoen aan het succescriterium of niet. Als ze niet voldoen aan een succescriterium is in het volgende hoofdstuk een overzicht te vinden van de bevindingen die tot deze conclusie hebben geleid.

Waarneembaar

Criterion	Criterionomschrijving	Niveau	Resultaat
1.1.1	Niet tekstuele content	A	Voldoet niet
1.2.1	Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.2	Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.3	Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.4	Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)	AA	Voldoet
1.2.5	Audiodescriptie (vooraf opgenomen)	AA	Voldoet
1.3.1	Info en relaties	A	Voldoet
1.3.2	Betekenisvolle volgorde	A	Voldoet
1.3.3	Zintuiglijke eigenschappen	A	Voldoet
1.3.4	Weergavestand	AA	Voldoet
1.3.5	Identificeer het doel van de input	AA	Voldoet niet
1.4.1	Gebruik van kleur	A	Voldoet niet
1.4.2	Geluidsbediening	A	Voldoet
1.4.3	Contrast (minimum)	AA	Voldoet niet
1.4.4	Herschalen van tekst	AA	Voldoet niet
1.4.5	Afbeeldingen van tekst	AA	Voldoet niet
1.4.10	Reflow	AA	Voldoet
1.4.11	Contrast van niet-tekstuele content	AA	Voldoet niet

1.4.12	Tekstafstand	AA	Voldoet
1.4.13	Content bij hover of focus	AA	Voldoet

Bedienbaar

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
2.1.1	Toetsenbord	A	Voldoet niet
2.1.2	Geen toetsenbordval	A	Voldoet
2.1.4	Enkel teken sneltoetsen	A	Voldoet niet
2.2.1	Timing aanpasbaar	A	Voldoet
2.2.2	Pauzeren, stoppen verbergen	A	Voldoet
2.3.1	Drie flitsen of beneden drempelwaarde	A	Voldoet
2.4.1	Blokken omzeilen	A	Voldoet niet
2.4.2	Paginatitel	A	Voldoet
2.4.3	Focus volgorde	A	Voldoet
2.4.4	Linkdoel (in context)	A	Voldoet niet
2.4.5	Meerdere manieren	AA	Voldoet niet
2.4.6	Koppen en labels	AA	Voldoet
2.4.7	Focus zichtbaar	AA	Voldoet niet
2.5.1	Aanwijzergebaren	A	Voldoet
2.5.2	Aanwijzerannulering	A	Voldoet
2.5.3	Label in naam	A	Voldoet niet
2.5.4	Bewegingsactivering	A	Voldoet

Begrijpelijk

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
3.1.1	Taal van de pagina	A	Voldoet
3.1.2	Taal van onderdelen	AA	Voldoet niet
3.2.1	Bij focus	A	Voldoet
3.2.2	Bij input	A	Voldoet

3.2.3	Consistente navigatie	AA	Voldoet
3.2.4	Consistente identificatie	AA	Voldoet
3.3.1	Fout identificatie	A	Voldoet niet
3.3.2	Labels of instructies	A	Voldoet niet
3.3.3	Foutsuggesties	AA	Voldoet
3.3.4	Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)	AA	Voldoet

Robuust

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
4.1.1	Parsen	A	Voldoet niet
4.1.2	Naam, rol, waarde	A	Voldoet niet
4.1.3	Statusberichten	AA	Voldoet

Onderzoekscores

Principe	Niveau A		Niveau AA		Totaal	
	Behaalde score	Doel score	Behaalde score	Doel score	Behaalde score	Doel score
Waarneembaar	6	9	6	11	12	20
Bedienbaar	9	14	1	3	10	17
Begrijpelijk	3	5	4	5	7	10
Robuust	0	2	1	1	1	3
Totaal	18	30	12	20	30	50

ONDERZOEKSRESULTATEN

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal.

Succescriterium 1.1.1: Niet-tekstuele content (niveau A)

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op <https://www.pbl.nl/over-het-pbl/medewerkers> staan foto's van medewerkers. De meeste hiervan hebben geen alt attribuut gekregen in de broncode bij het img element. Dit is altijd fout, want een alt attribuut is verplicht. De andere foto's hebben een lege alt tekst gekregen, maar portretfoto's in deze context zijn altijd informatief. Het is dan belangrijk om aan te geven dat er een (pas)foto van de persoon staat. Bijvoorbeeld alt="pasfoto Rob Alkemade".

Ook op pagina <https://www.pbl.nl/over-het-pbl/medewerkers/marian-abels-van-overveld> staat een portretfoto zonder alt attribuut en dus zonder alternatieve tekst. Ook hier aangeven dat het om een pasfoto of portretfoto gaat van de persoon.

Bovenstaand probleem komt op meer pagina's voor. Bijvoorbeeld ook op pagina <https://www.pbl.nl/blogs/in-gesprek-over-stedelijke-natuur>.

Op <https://www.pbl.nl/nieuws/2019/sterke-groei-in-steden-en-randgemeenten-verwacht> staan meerdere grafieken. De alternatieve teksten lijken nu teveel op de uitgebreide tekst die er nu al onder staat. Beter is om dan in de alternatieve tekst een korte omschrijving te geven en dan te verwijzen naar de tekst eronder. Bij de eerste grafiek bijvoorbeeld: alt="Grafiek van de bevolking in de vier grote steden. Zie tekst onder de grafiek voor uitleg".

Op pagina <https://www.pbl.nl/publicaties/van-procedure-naar-praktijk> staat onderaan gerelateerde publicaties. Bij de meest rechter publicatie staat een afbeelding waarbij het alt attribuut ontbreekt. Dit is fout. Er moet altijd een alt attribuut zijn, anders bestaat de kans dat hulpsoftware de bestandsnaam of meer gaat voorlezen.

Op pagina <https://www.pbl.nl/nieuws/2020/multifunctioneel-landgebruik-vraagt-om-vaststellen-grenzen> (en ook op andere pagina's) hebben de afbeeldingen bij de gerelateerde berichten of publicaties bijna altijd een lege alternatieve tekst (alt=""). Op deze pagina heeft de afbeelding bij het eerste bericht wel een alternatieve tekst gekregen, namelijk "Global bioversity graph". Deze tekst voegt niet veel toe en heeft ook als nadeel dat het Engelse tekst is. Dan zou er ook een taalaanduiding moeten komen. Beter is dus om hier ook een lege alternatieve tekst te gebruiken.

Op pagina <https://www.pbl.nl/en/publications/taking-stock-of-national-climate-policies-to-evaluate-implementation-of-the-paris-agreement> staat het Rijkslogo. Deze fungeert als link naar de homepage. De alternatieve tekst van dit logo bestaat nu echter uit Nederlandse tekst. Dat klopt niet, want dan lijkt het of de link naar de Nederlandse homepage zou gaan. Deze tekst moet vertaald worden naar het Engels. Anders is ook nog een taalaanduiding nodig, want de hoofdtal van deze webpagina is Engels. Een Nederlandse tekst moet dan voorzien worden van een lang attribuut met waarde "nl".

Op pagina <https://www.pbl.nl/blogs/in-gesprek-over-stedelijke-natuur> staan 4 filmpjes. Deze hebben nu een titel in de tekst gekregen met de tekst "Film 1", "Film 2", enz. Dat zijn geen goede titels (alternatieve teksten voor de hele video). Hier moet een duidelijkere omschrijving van de video neergezet worden, zodat iemand die blind is op basis van deze titel kan bepalen of hij of zij de film wel of niet wil bekijken. Zo niet, dan kan de video overgeslagen worden.

Uitzondering (PDF)

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden in de onderzochte PDF documenten maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht. Zie de samenvatting voor een toelichting.

In het document <https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-labelstapjes-huursprongen-4176.pdf> hebben alle afbeeldingen, zoals figuur 1 en figuur 2 in de inleiding, geen tekstalternatief. Schermlezers hebben daarom geen aanwijzing wat daarin te zien is. Deze afbeeldingen zijn complexe afbeeldingen en hebben niet alleen een korte omschrijvende alternatieve tekst nodig, maar ook de volledige informatie in de afbeeldingen moet in het document terug te lezen zijn in tekst.

In het document <https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/briefadvies-covid-19-overleg-planbureaus-aandachtspunten-voor-een-herstelbeleid.pdf> staan bovenaan twee afbeeldingen. Een van het rijkslogo en een met de tekst naast het rijkslogo. Het rijkslogo kan waarschijnlijk het beste genegeerd worden en moet dan niet als figure getagd worden, maar als artefact. De afbeelding met tekst kan beter geen afbeelding zijn, maar echte tekst (zie succescriterium 1.4.5). Als afbeelding moet het wel een alternatieve tekst krijgen en dat heeft het nu niet. De oplossing is echter om er echte tekst van te maken.

Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

Succescriterium 1.2.1: Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld:

- Vooraf opgenomen louter-geluid: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-geluid content.
- Vooraf opgenomen louter-videobeeld: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media of een geluidsspoor dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-videobeeld content.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.2.2: Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Uitzondering (Video)

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden in één of meer video's maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht. Zie de samenvatting voor een toelichting.

De video's op <https://www.pbl.nl/blogs/in-gesprek-over-stedelijke-natuur> hebben geen zelf gemaakte ondertiteling. Er is wel de automatisch gegenereerde ondertiteling door YouTube waarin nog wel eens iets mis gaat. Daarnaast is video 4 bijvoorbeeld deels Nederlands gesproken en daar maakt YouTube onzin van. Er is dan wel ingebrande ondertiteling naar Engels, maar daar komt de verkeerde YouTube tekst overheen te staan. Dit moet dus nog beter.

Succescriterium 1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Uitzondering (Video)

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden in één of meer video's maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht. Zie de samenvatting voor een toelichting.

De video op <https://www.pbl.nl/over-het-pbl> heeft geen audiodescriptie of media-alternatief. In de video zijn beelden (een drukke snelweg, goederenvervoer, etc) en teksten (de naam en functie van de spreker) te zien die van belang zijn om te begrijpen wat er in de video gebeurt. Deze informatie is nu niet toegankelijk voor blinden of slechtzienden.

Ook de videos op <https://www.pbl.nl/blogs/in-gesprek-over-stedelijke-natuur> hebben geen audiodescriptie of media-alternatief, maar hebben dit wel nodig.

Succescriterium 1.2.4: Ondertitels voor doven en slechthorenden (live) (Niveau AA)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen) (Niveau AA)

Er wordt een audiodescriptie geleverd voor alle vooraf opgenomen videocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Uitzondering (Video)

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden in één of meer video's maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht. Zie de samenvatting voor een toelichting.

De video op <https://www.pbl.nl/over-het-pbl> heeft geen audiodescriptie. In de video zijn beelden (een drukke snelweg, goederenvervoer, etc) en teksten (de naam en functie van de spreker) te zien die van belang zijn om te begrijpen wat er in de video gebeurt. Deze informatie is nu niet toegankelijk voor blinden of slechtzienden.

Ook de videos op <https://www.pbl.nl/blogs/in-gesprek-over-stedelijke-natuur> hebben geen audiodescriptie, maar hebben dit wel nodig.

Voor succescriterium 1.2.3 was een media-alternatief nog mogelijk, maar om te voldoen aan niveau AA moet de oplossing gekozen worden in het audiospoor door middel van een audiodescriptie.

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Succescriterium 1.3.1: Info en relaties (Niveau A)

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op de homepage staan een aantal onderwerpen. De namen van de onderwerpen in het overzicht zijn opgemaakt met h2 elementen, maar dit zijn geen kopteksten (want er staat geen content onder), maar zijn gewoon grotere teksten.

Zie <https://www.pbl.nl/>

Bovenstaand probleem doet zich ook voor op pagina <https://www.pbl.nl/onderwerpen>.

Op de homepage staat onderaan in de footer een soort slogan. Dit is grote tekst, maar geen koptekst. Hier moet dus geen header element gebruikt worden. Naast deze slogan staan kleine kopteksten “Onze diensten”, “Over PBL” en “Volg ons”. Deze moeten wel met een header element (h1, h2, h3, enz.) opgemaakt worden.

Op pagina <https://www.pbl.nl/publicaties/van-procedure-naar-praktijk> staat rechts een overzicht van auteurs en kenmerken. Er is visueel duidelijk een relatie tussen de vetgedrukte tekst links en de normale tekst rechts. Deze relatie is niet door hulpsoftware te bepalen. Er zijn alleen div elementen gebruikt namelijk. Beter zou het zijn om hier bijvoorbeeld een definitielijst (dl, dt en dd elementen) te gebruiken.

Bovenstaand probleem komt op meer pagina's voor.

Wat niet fout is, maar wat wel beter kan is het volgende.

Op de homepage, maar ook op andere pagina's zijn veel subkoppen met een zelfde niveau header element opgemaakt als de hoofdkop. Dat is niet heel logisch. Bijvoorbeeld op de homepage is de hoofdkop “Recente Publicaties” opgemaakt met een h2 element. De koppen van de publicaties zelf die er dan onder staan zouden logischerwijs dan van niveau h3 moeten zijn. Deze zijn echter ook van h2. Dit gebeurt op meer plekken op de homepage zodat er geen gelaagdheid zit in de koppen structuur. Dit kan dus beter.

Zie: <https://www.pbl.nl/>

Uitzondering (PDF)

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden in de onderzochte PDF documenten maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht. Zie de samenvatting voor een toelichting.

In het document <https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-labelstapjes-huursprongen-4176.pdf> valt het volgende op:

- De titel op de voorpagina is alleen als alinea getagd (met een p tag).
- Op pagina 2 staan vetgedrukte kopjes (“Colofon”, “Contact”, enz.). Hier zijn geen header tags voor gebruikt.
- De alinea aan het eind van de inleiding, op de overgang van pagina 5 naar 6, is in twee alinea’s (p-tags) gesplitst, maar dit zou één alinea moeten zijn. Dit probleem komt op meer pagina-overgangen voor waar alinea’s worden afgebroken. Bijvoorbeeld bij de overgang van pagina 10 naar 11.
- Op pagina 11 staat een koptekst “De mogelijkheden in de praktijk” die niet met een header tag is getagd (bijvoorbeeld een h2). Dit probleem komt op meer pagina’s voor.
- Op pagina 12 staat een schuingedrukte koptekst “De impact van de WOZ-waarde” die niet met een header tag is opgemaakt. Dit probleem komt op meer pagina’s voor.

In het document <https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/briefadvies-covid-19-overleg-planbureaus-aandachtspunten-voor-een-herstelbeleid.pdf> zijn meerdere problemen gevonden:

- Op pagina 2 staat een vetgedrukte koptekst “Denk in scenario’s”. Deze moet met een header tag (bijvoorbeeld een h3) getagd worden. Dit probleem komt op meer plaatsen voor in het document.
- Op pagina 4 en 5 staat een lijst. Deze is in twee lijsten opgeknipt (a en b in de ene lijst en de rest in de andere lijst). Dat is niet de bedoeling. Het ziet er uit als één lijst en moet dus in de tags ook te herkennen zijn als één lijst. Nu staan er twee lege p tags tussen de twee lijsten. Dit probleem komt op meer plaatsen voor waar lijsten over twee pagina’s verdeeld zijn.
- Onderaan pagina 7 staat een lijst. De tekst van de laatste bullet loopt nog door op de volgende pagina. De tekst op de volgende pagina staat echter niet meer in de tags van de lijst, maar in een losse alinea tag (p tag). Dat is niet de bedoeling.

Succescriterium 1.3.2: Betekenisvolle volgorde (Niveau A)

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Uitzondering (PDF)

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden in de onderzochte PDF documenten maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht. Zie de samenvatting voor een toelichting.

In het document <https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/briefadvies-covid-19-overleg-planbureaus-aandachtspunten-voor-een-herstelbeleid.pdf> staan op de eerste pagina twee voetnoten. Deze horen bij een verwijzing vanuit de tweede en uit de derde alinea. De beide voetnoot teksten staan nu in de leesvolgorde allebei na de tweede alinea. De tweede voetnoot wordt dus al voorgelezen voordat de verwijzing in de derde alinea is geweest. De tweede voetnoot zou dus pas na de derde alinea in de leesvolgorde moeten komen.

Succescriterium 1.3.3: Zintuiglijke eigenschappen (Niveau A)

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.3.4: Weergavestand (Niveau AA)

De content beperkt de weergave en bediening niet tot een enkele presentatie-oriëntatie, zoals staand of liggend, tenzij een specifieke presentatie-oriëntatie essentieel is.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.3.5: Identificeer het doel van de input (Niveau AA)

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie van de gebruiker wordt verzameld, kan door software bepaald worden wanneer:

- Het invoerveld een doel dient dat is geïdentificeerd in de paragraaf Inputdoelen voor Componenten van de Gebruikersinterface; en
- De content wordt geïmplementeerd met behulp van technologieën die ondersteuning bieden bij het identificeren van de verwachte betekenis van formulier-invoergegevens.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op <https://www.pbl.nl/request-form/56599> hebben de velden 'Naam', 'E-mail adres', etc. geen attribuut 'autocomplete'. Door dat toe te voegen wordt het mogelijk voor de browser of hulpsoftware om automatisch de juiste waarde in te vullen voor invoervelden die bedoeld zijn voor het invullen van persoonlijke gegevens. Ook kan hulpsoftware extra hulp geven bij het invullen als het weet wat voor soort gegevens ingevuld moeten worden. Zie ook [sectie 7 van de WCAG 2.1-aanbeveling](#) voor een complete lijst van invoervelden waar dit voor geldt met de juiste waarden.

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

Succescriterium 1.4.1: Gebruik van kleur (Niveau A)

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Bij onderstaan probleem is niet helemaal duidelijk of de grafiek leidend is, of de beschrijving eronder. We gaan er nu vanuit dat de grafiek leidend is en dat er een kleine samenvatting onder staat. Als de tekst eronder toch leidend is en de grafiek ter ondersteuning wordt gebruikt is het niet fout voor dit succescriterium. In dat geval kan onderstaande opmerking als niet opgeschreven beschouwd worden en voldoet de website aan dit succescriterium.

Op <https://www.pbl.nl/nieuws/2019/sterke-groei-in-steden-en-randgemeenten-verwacht> staan een aantal grafieken waarin kleur als middel wordt gebruikt om de inhoud over te brengen. Mensen met beperkte vermogens om kleur waar te nemen zullen bijvoorbeeld de waarden per regio niet kunnen onderscheiden. Als alternatief kan een patroon gebruikt worden, bijvoorbeeld rasters op een vlak of stippels op de lijnen, of een tekstalternatief aangeboden worden bijvoorbeeld door letters of cijfers in het vlak of een tabel met waarden, dan komt de informatie alsnog over.

Uitzondering (PDF)

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden in de onderzochte PDF documenten maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht. Zie de samenvatting voor een toelichting.

In het PDF document <https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/briefadvies-covid-19-overleg-planbureaus-aandachtspunten-voor-een-herstelbeleid.pdf> staan meerdere diagrammen en grafieken waarbij de informatie afhankelijk is van kleur. Mensen die de kleuren niet kunnen onderscheiden missen dus ook de informatie in de grafieken/diagrammen.

Succescriterium 1.4.2: Geluidsbediening (Niveau A)

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.4.3: Contrast (minimum) (Niveau AA)

De visuele waergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen:

- **Grote tekst:** Grote tekst en afbeeldingen van grote tekst hebben een contrastverhouding van ten minste 3:1;
- **Incidenteel:** Tekst of afbeeldingen van tekst die deel zijn van een inactieve component van de gebruikersinterface, die puur decoratief zijn, die voor niemand zichtbaar zijn, of die onderdeel zijn van een afbeelding die significant andere visuele content bevat, hebben geen contrasteis.
- **Logotypes:** Tekst die onderdeel is van een logo of merknaam heeft geen contrasteis.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Het broodkruimelpad dat op vrijwel alle pagina's staat is in groene tekst opgemaakt op een lichtgroene achtergrond. Het contrast tussen die twee kleuren is met 4:1 niet afdoende voor gewone tekst. Voor grote tekst zoals 'Wonen' op <https://www.pbl.nl/request-form/56599> is dit contrast wel voldoende.

Dezelfde kleurcombinatie wordt gebruikt op <https://www.pbl.nl/publicaties/Regionale-krimp-en-woningbouw> bij het tekstvak met de tekst 'De rapporten...'.

Op pagina <https://www.pbl.nl/nieuws/2019/sterke-groei-in-steden-en-randgemeenten-verwacht> staat onder iedere grafiek of kaart een grijs vlak met daarin groene linkteksten. Het contrast van deze linkteksten is met 4:1 te laag. Dit moet minimaal 4,5:1 zijn.

Op pagina <https://www.pbl.nl/nieuws/2019/sterke-groei-in-steden-en-randgemeenten-verwacht> staat een grafiek en staan een aantal kaarten. In deze afbeeldingen staat ook lichtgroene tekst waarvan het contrast van 3,4:1 te laag is.

Succescriterium 1.4.4: Herschalen van tekst (Niveau AA)

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Als de website bekeken wordt bij een resolutie van 1024x768 en als ingezoomd wordt tot 200% verdwijnt een deel van de content en functionaliteit.

Op de homepage is de grote banner tekst "PBL Planbureau voor de Leefomgeving" niet meer zichtbaar. Ook verdwijnt de tekst "Planbureau voor de Leefomgeving" naast het rijkslogo. Daarmee is de herkenbaarheid van de website ook sterk verminderd. Bij het zoeken kan niet meer gefilterd worden op alles, nieuwsberichten en publicaties. Dat is verlies van functionaliteit. Het menu verandert in een hamburgermenu. De laatste optie van dit menu is niet meer zichtbaar. Deze verdwijnt aan de onderkant van het venster en je kunt niet verder naar beneden scrollen om deze wel zichtbaar te maken.

Op <https://www.pbl.nl/search> verdwijnt bij inzoomen de mogelijkheid om te filteren op periode of onderwerp. Er komt wel een link met de tekst "Limit the result / filters" voor in de plaats, maar de link werkt niet. Met deze link zouden de filteropties alsnog getoond moeten kunnen worden. Dit is verlies van functionaliteit. Hetzelfde gebeurt ook op <https://www.pbl.nl/publicaties>. Overigens werkt het wel als de pagina opnieuw geladen wordt en dan alsnog de link wordt geactiveerd. Dit zou echter ook moeten werken als de pagina ingezoomd wordt zonder opnieuw te laden.

Opvallend overigens dat hier Engelse tekst wordt gebruikt voor de link. Beter om hier Nederlandse tekst te gebruiken.

Zo zijn meer (soortgelijke) problemen gevonden.

Succescriterium 1.4.5: Afbeeldingen van tekst (Niveau AA)

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, gebruik dan liever tekst in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen:

- **Aanpasbaar:** De afbeelding van tekst kan visueel worden aangepast aan de eisen van de gebruiker;
- **Essentieel:** Een specifieke weergave van tekst is essentieel voor de informatie die wordt overgebracht. Logotypes (tekst die onderdeel is van een logo of merknaam) worden als essentieel beschouwd.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op <https://www.pbl.nl/nieuws/2019/sterke-groei-in-steden-en-randgemeenten-verwacht> staan een aantal diagrammen met tekst in de afbeelding. De titel en bronvermelding daarvan hadden beter als tekst in de pagina kunnen worden opgenomen. Dan is het ook mogelijk voor mensen die slechtziend zijn om deze tekst aan te passen, zodat ze het beter kunnen lezen. Bijvoorbeeld door de fontgrootte of de kleur aan te passen. Dat is nu dus niet mogelijk.

Uitzondering (PDF)

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden in de onderzochte PDF documenten maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht. Zie de samenvatting voor een toelichting.

In het document <https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/briefadvies-covid-19-overleg-planbureaus-aandachtspunten-voor-een-herstelbeleid.pdf> staat bovenaan de pagina een afbeelding met tekst. Het gaat om de afbeelding met tekst die naast het rijkslogo staat. Deze tekst kan beter als gewone tekst in het document geplaatst worden.

Succescriterium 1.4.10: Reflow (Niveau AA)

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te moeten scrollen in twee dimensies, worden weergegeven voor:

- Verticaal scrollbare content met een breedte gelijkwaardig aan 320 CSS-pixels;
- Horizontaal scrollbare content met een hoogte gelijkwaardig aan 256 CSS-pixels;

Met uitzondering van delen van de content die voor het gebruik of de betekenis een tweedimensionale lay-out vereisen.

Resultaat

- ✓ Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Er verschijnt nergens een horizontale scrollbar als de website bij een breedte van 320 pixels breed wordt bekeken. Wel vallen dan op een aantal plaatsen aan de rand van het scherm weg. Om dit te kunnen lezen zou dan wel horizontaal gescrold moeten worden. Dit is dus potentieel wel een probleem.

Succescriterium 1.4.11: Contrast van niet-tekstuele content (Niveau AA)

De visuele weergave van het volgende heeft een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren:

- **Componenten van de gebruikersinterface:** Visuele informatie die vereist is om componenten van de gebruikersinterface en statussen te identificeren, met uitzondering van inactieve componenten of componenten waarvan de weergave van de component wordt bepaald door de user agent en niet wordt aangepast door de auteur;
- **Grafische objecten:** Delen van afbeeldingen die vereist zijn om de content te begrijpen, behalve wanneer een specifieke weergave van afbeeldingen essentieel is voor de informatie die wordt overgebracht.

Resultaat

- ✗ Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op de homepage staat in het zoekveld ook een dropdown keuze menu. Als de focus op een van de opties staat is dit zichtbaar door een lichte achtergrondkleur. Het contrast van de kleur van een optie die wel en geen focus heeft is slechts 1.1:1. Veel slechtzienden zullen dus niet zien welke optie de focus heeft als ze het toetsenbord gebruiken om te navigeren.

<https://www.pbl.nl/>

Bovenstaand probleem komt in meer dropdown keuzemenu's voor. Bijvoorbeeld op pagina <https://www.pbl.nl/over-het-pbl/medewerkers> en <https://www.pbl.nl/nieuws> (jaartallen kiezen).

Succescriterium 1.4.12: Tekstafstand (Niveau AA)

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die de volgende stijleigenschappen voor tekst ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit door het instellen van alle volgende, en door het niet wijzigen van andere stijleigenschappen:

- Regelhoogte (regelafstand) naar ten minste 1,5 keer de lettergrootte;
- Afstand tussen alinea's naar ten minste 2 keer de lettergrootte;
- Letterafstand (spatiëren van letters) naar ten minste 0,12 keer de lettergrootte;
- Spatiëren van woorden naar ten minste 0,16 keer de lettergrootte.

Uitzondering: Menselijke talen en scripts die geen gebruik maken van een of meer van deze eigenschappen voor tekststijl in schriftelijke tekst, kunnen voldoen aan de eisen door alleen gebruik te maken van de eigenschappen die bestaan voor de betreffende combinatie van taal en script.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.4.13: Content bij hover of focus (Niveau AA)

Wanneer aanvullende content zichtbaar wordt en daarna weer verborgen, door het gebruik van hover met de aanwijzer of focus met het toetsenbord, gelden de volgende zaken:

- **Sluiten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de aanvullende content kan worden gesloten zonder de aanwijzer hover of de toetsenbordfocus te verplaatsen, tenzij de aanvullende content een invoerfout communiceert of andere content niet verbergt of vervangt;
- **Aanwijsbaar:** Wanneer een aanwijzer hover aanvullende content kan activeren, dan kan de aanwijzer over de aanvullende content worden bewogen zonder dat deze verdwijnt;
- **Aanhouden:** De aanvullende content blijft zichtbaar totdat de oorzaak voor de hover of focus is verwijderd, de gebruiker de content sluit of de informatie niet langer geldig is.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 2: Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

Succescriterium 2.1.1: Toetsenbord (Niveau A)

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

Opmerking 1: deze uitzondering is gerelateerd aan de onderliggende functie, niet aan de invoertechniek. Als we bijvoorbeeld met de hand geschreven tekst invoeren, vereist de invoertechniek (met de hand geschreven tekst) padafhankelijke invoer, maar de onderliggende functie (tekstinvoer) vereist dat niet.

Opmerking 2: dit succescriterium verbiedt geen muisinvoer of andere invoermethoden naast de toetsenbordinvoer en wil dit ook niet ontmoedigen.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Als op <https://www.pbl.nl/over-het-pbl> is ingezoomd naar 200% verandert het hoofdmenu in een hamburger icoon, en het submenu ("Open about PBL menu") in een dropdown menu. Beide elementen zijn niet bereikbaar met het toetsenbord.

Ook hier weer een vervangende Engelse tekst ("Open about PBL menu"). Dit komt op veel plekken voor in de website dat er Engelse teksten gebruikt worden. Bij links bijvoorbeeld ook in de title attributen waar begonnen wordt met "Visit ...". En soms met "Apply ...". De rest is dan wel Nederlands. Goed om dit overal te vertalen naar het Nederlands op Nederlandse webpagina's.

Succescriterium 2.1.2: Geen toetsenbordval (Niveau A)

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.1.4: Enkel teken sneltoetsen (Niveau A)

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofdletters en kleine letters), leestekens, cijfers of symbolen te gebruiken, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Uitzetten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de sneltoets kan worden uitgezet;
- **Opnieuw toewijzen:** Er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoets opnieuw toe te wijzen aan één of meerdere niet-afdrukbare tekens (bijv. Ctrl, Alt, enz.);;
- **Alleen actief bij focus:** De sneltoets voor een component van de gebruikersinterface is alleen actief wanneer de betreffende component de focus heeft.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.pbl.nl/blogs/in-gesprek-over-stedelijke-natuur> en pagina <https://www.pbl.nl/nieuws/2019/sterke-groei-in-steden-en-randgemeenten-verwacht> staan YouTube video's. In de YouTube videospelers zijn sneltoetsen actief die actief zijn binnen de hele videospeler en niet alleen op de component waar het een sneltoets voor is. Bijvoorbeeld de 'k' om de video te pauzeren en te starten of de 'm' om het geluid uit te zetten. Deze sneltoetsen zijn ook niet aan te passen of door de bezoeker uit te zetten. Een mogelijke oplossing is om de sneltoetsen uit te zetten door het toevoegen van de parameter `disablekb="1"` aan de URI van de video in de embedcode. Hierdoor worden de sneltoetsen wel uitgezet, maar is de video nog wel te bedienen met het toetsenbord op de normale manier.

Richtlijn 2.2: Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

Succescriterium 2.2.1: Timing aanpasbaar (Niveau A)

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken: uitzetten, aanpassen, verlengen, realtime uitzondering, essentiële uitzondering of 20 uur uitzondering.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 2.2.2: Pauzeren, stoppen, verbergen (Niveau A)

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken:

- **Bewegen, knipperen, scrollen:** Voor bewegende, knipperende of scrollende informatie die (1) automatisch start, (2) langer dan vijf seconden duurt, en (3) parallel met andere content wordt getoond, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen, tenzij de beweging, knipperring of scrolling, onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is en
- **Automatisch actualiserend:** Voor elke soort automatisch actualiserende informatie die (1) automatisch start en (2) parallel met andere content wordt gepresenteerd, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen of de frequentie van de actualisering in te stellen tenzij de automatische actualisering onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 2.3: Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

Succescriterium 2.3.1: Drie flitsen of beneden drempelwaarde (Niveau A)

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 2.4: Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

Succescriterium 2.4.1: Blokken omzeilen (Niveau A)

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Er is een skiplink naar de unieke content aanwezig op iedere pagina, maar deze link is niet de eerste link op elke pagina. De skiplink moet de eerste link zijn op elke pagina. En, zoals op meer plekken, is hier ook Engelse tekst gebruikt voor skiplink, namelijk "Navigate to main content". Het is beter om hier (en op al die andere plekken) Nederlandse tekst te gebruiken.

Succescriterium 2.4.2: Paginatitel (Niveau A)

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.3: Focus volgorde (Niveau A)

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.4: Linkdoel (in context) (Niveau A)

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op heel veel webpagina's staan links zonder linktekst. Op homepage bijvoorbeeld bij de onderwerpen. Bij de links is wel een title attribuut gebruikt. Dit attribuut is echter bedoeld om aanvullende informatie te geven op een al bestaande linktekst en niet om deze te vervangen. Wat hier dan beter is en wat beter ondersteund wordt is een aria-label met de linktekst in plaats van het title attribuut met de linktekst.

Wat ook opvalt is dat veel van deze links beginnen met de Engelse tekst "Visit .." en dan de rest in het Nederlands. Het is beter om hier Nederlandse tekst te gebruiken.

Bijvoorbeeld "Ga naar".

Zie: <https://www.pbl.nl/>

Op pagina <https://www.pbl.nl/publicaties/de-veerkracht-van-regionale-arbeidsmarkten> staat een paar keer de tekst "Toon vergroting", waarbij deze tekst ook één keer als link fungeert. Het doel van de link is niet duidelijk, omdat niet duidelijk is waar een vergroting van getoond gaat worden (daarnaast werkt de link ook niet). Zeker als de andere teksten ook als link gaan fungeren is de linktekst ook niet eenduidig. Dezelfde linktekst die verschillende dingen doet is dan zeker niet duidelijk genoeg.

Op pagina <https://www.pbl.nl/nieuws/2019/sterke-groei-in-steden-en-randgemeenten-verwacht> staan een aantal links met als linktekst "Bitmap" en "PDF". Deze hebben nog een title-attribuut met meer tekst. Bijvoorbeeld "Figuur in Bitmap formaat" en "Figuur in PDF-formaat". Deze links komen meerdere keren voor en hebben overal dezelfde linktekst (inclusief title-tekst). De linkteksten zijn daarmee nog niet duidelijk en niet eenduidig. Per link moet ook aangegeven worden om welk figuur het dan gaat. Dan is de linktekst wel duidelijk.

Succescriterium 2.4.5: Meerdere manieren (Niveau AA)

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Er is geen sitemap op de website aanwezig, maar wel een zoekmachine. Met deze zoekmachine zijn echter niet alle webpagina's te vinden. Wel alle webpagina's die een nieuwsbericht, een publicatie of een onderwerp zijn. Algemene webpagina's zoals <https://www.pbl.nl/over-het-pbl/medewerkers/marian-abels-van-overveld> of <https://www.pbl.nl/request-form/56599> of <https://www.pbl.nl/over-het-pbl/medewerkers> zijn niet te vinden met de zoekmachine. Voor deze webpagina's is dus maar één manier aanwezig om deze te vinden. Er moeten minimaal twee manieren zijn om deze webpagina's te kunnen vinden.

Succescriterium 2.4.6: Koppen en labels (Niveau AA)

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.7: Focus zichtbaar (Niveau AA)

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op <https://www.pbl.nl/> kan de dropdown naast de zoekterm de focus niet ontvangen, omdat dit een gescripte interactieve component is. De focus gaat nu naar een onzichtbaar input element (met role="combobox"). De focus is de één keer niet zichtbaar als deze op dat input element staat. Dat is niet de bedoeling.

Hetzelfde probleem doet zich voor met de dropdowns op pagina <https://www.pbl.nl/search> en op <https://www.pbl.nl/over-het-pbl/medewerkers>. Ook hier gaat de focus in plaats van naar deze dropdown menu's naar een onzichtbaar input element. Dat is dus niet de bedoeling.

Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten

Maak het eenvoudiger voor gebruikers om de functionaliteit te bedienen met andere vormen van invoer dan alleen het toetsenbord.

Succescriterium 2.5.1: Aanwijzergebaren (Niveau A)

Alle functionaliteit waarmee bij de bediening gebruik wordt gemaakt van meerpunts- of padgebaseerde gebaren, kan worden bediend met een enkele aanwijzer zonder een padgebaseerd gebaar, tenzij een meerpunts- of padgebaseerd gebaar essentieel is.

Resultaat

- Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 2.5.2: Aanwijzerannulering (Niveau A)

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Geen down-event:** Het down-event van de aanwijzer wordt niet gebruikt om enig onderdeel van de functie uit te voeren;
- **Afbreken of ongedaan maken:** De functie wordt voltooid door het up-event en er is een mechanisme beschikbaar om de functie af te breken voordat deze wordt voltooid of om de functie ongedaan te maken als deze is voltooid;
- **Up reversal:** Met het up-event wordt elk resultaat van het voorgaande down-event ongedaan gemaakt;
- **Essentieel:** Het voltooien van de functie met het down-event is essentieel.

Resultaat

- Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.5.3: Label in naam (Niveau A)

Bij componenten van de gebruikersinterface met labels die tekst of afbeeldingen van tekst bevatten, bevat de naam de tekst die visueel wordt weergegeven.

Resultaat

- Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.pbl.nl/over-het-pbl/contact> staat bovenaan een zoekveld. De zichtbare tekst is de placeholder tekst in het zoekveld en dus “Zoeken”. De toegankelijkheidsnaam van het zoekveld is echter “Search term”. De zichtbare tekst “Zoeken” komt dus niet terug in de toegankelijkheidsnaam en kan dus niet gebruikt worden voor mensen die spraakbediening gebruiken.

Ook hier valt weer op dat Engelse tekst is gebruikt in plaats van Nederlandse tekst.

Bovenstaand probleem doet zich ook voor op de homepage bij het zoekveld.

Zie: <https://www.pbl.nl/>

Succescriterium 2.5.4: Bewegingsactivering (Niveau A)

Functionaliteit die kan worden bediend door de beweging van een apparaat of beweging van een gebruiker, kan ook worden bediend met componenten van de gebruikersinterface. De reactie op de beweging kan worden uitgeschakeld om onbedoelde activering te voorkomen, behalve wanneer:

- **Ondersteunde interface:** De beweging wordt gebruikt om de functionaliteit te bedienen via een door toegankelijkheid ondersteunde interface;
- **Essentieel:** De beweging is essentieel voor de functie en wanneer de reactie op de beweging wordt uitgeschakeld, wordt de activiteit ongeldig gemaakt.

Resultaat

- ✓ Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 3: Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Richtlijn 3.1: Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

Succescriterium 3.1.1: Taal van de pagina (Niveau A)

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.1.2: Taal van onderdelen (Niveau AA)

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinnen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op de site zijn op veel plaatsen onzichtbare, maar ook wel zichtbare, teksten in het Engels aanwezig. Bij verschillende andere succescriteria zijn daar ook al opmerkingen over te vinden. Deze zijn niet als Engelstalig gemarkeerd (door middel van een lang attribuut) en worden door schermlezers in de taal van de pagina, Nederlands, voorgelezen. Omdat het in de meeste gevallen om losse woorden of hele kleine zinnestukjes gaat valt dit normaal gesproken buiten de scope van dit succescriterium. Maar het zijn er nu wel heel veel en op veel verschillende plekken, waardoor het voor iemand die blind is heel storend zal zijn. Voorbeelden zijn:

- Op <https://www.pbl.nl/publicaties/van-procedure-naar-praktijk> staat rechts 'Internal authors' en 'External authors' in Engels
- Op <https://www.pbl.nl/over-het-pbl/medewerkers/marian-abels-van-overveld> zijn de koppen 'Education' en 'Work experience' Engels
- Op <https://www.pbl.nl/nieuws> staat achter het aantal zoekresultaten 'search results'

- Ook op <https://www.pbl.nl/nieuws> verandert bij inzoomen het filter in een link 'limit the results/filters'
- Op de homepage heeft het zoekveld een onzichtbaar label 'Search term'
- Op <https://www.pbl.nl/request-form/56599> bij het niet aanvinken van het akkoord vakje verschijnt een foutmelding 'Without your permission we are not able to process your request'

En zo zijn nog veel meer voorbeelden te noemen (zie ook de opmerkingen bij andere succescriteria. Nu kan de website niet afgekeurd worden op alle kleine Engelse woorden, maar daar waar zinnen gebruikt worden kan dit wel.

Waar de website dan wel op afgekeurd wordt is het volgende:

- Op <https://www.pbl.nl/request-form/56599> bij het niet aanvinken van het akkoord vakje verschijnt een foutmelding 'Without your permission we are not able to process your request'. Hiervoor is geen taalaanduiding aanwezig (lang="en"). Als een ongeldig e-mailadres wordt ingevuld staat er "gerard is not a valid email address". Ook dit is Engelse tekst en heeft een taalwisseling nodig.
- Ook op <https://www.pbl.nl/nieuws> verandert bij inzoomen het filter in een link 'limit the results/filters'
- Op pagina <https://www.pbl.nl/publicaties> staat een publicatie met een Engelse koptekst en een alinea met Engelse tekst. Hier zijn geen lang attributen gebruikt. Het gaat om de publicatie met de titel "Lignite effects on NH3, N2O, CO2 and CH4 emissions during composting of manure"
- Zo zijn nog meer voorbeelden gevonden.

Uiteraard is het veel beter om, in plaats van overall taalwisselingen toe te voegen, deze Engelse teksten gewoon te vertalen naar het Nederlands. Dat is naast dat het toegankelijker is ook gebruiksvriendelijker voor mensen die blind zijn en waarbij hun voorleessoftware niet steeds staat te wisselen tussen Nederlands en Engels.

Ook op de Engelse pagina's komt Nederlandse tekst voor. Ook dat is niet de bedoeling. Bijvoorbeeld op pagina <https://www.pbl.nl/en/publications/taking-stock-of-national-climate-policies-to-evaluate-implementation-of-the-paris-agreement>. Rechts op de pagina staat onder "Specifications" aan de linkerkant allemaal Nederlandse termen. Ook heeft de afbeelding van het rijkslogo bovenaan de pagina een Nederlandse alternatieve tekst gekregen. Hiervoor is eigenlijk ook een taalwisseling nodig. Beter is echter om de Nederlandse tekst ook hier te vertalen naar het Engels.

Richtlijn 3.2: Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

Succescriterium 3.2.1: Bij focus (Niveau A)

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.2.2: Bij input (Niveau A)

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.2.3: Consistente navigatie (Niveau AA)

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.2.4: Consistente identificatie (Niveau AA)

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

Succescriterium 3.3.1: Fout identificatie (Niveau A)

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op <https://www.pbl.nl/request-form/56599> verschijnt bij het niet aanvinken van het akkoord op de privacy verklaring vinkje de melding 'Without your permission we are not able to process your request'. Los van dat dit Engels is verwijst de tekst niet duidelijk naar het veld waar het probleem zit."

De andere meldingen die verschijnen als niets wordt ingevuld zijn ook geen goede foutmeldingen. Dit zijn meer instructies. Er staat nu bijvoorbeeld "Het veld Naam is verplicht." als instructie. Er hoort iets te staan als "Het verplichte veld Naam is niet ingevuld". Dan is het een duidelijke foutmelding.

Succescriterium 3.3.2: Labels of instructies (Niveau A)

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.pbl.nl/search> staat onder de kop "Beperk het resultaat" een invoerveld. Deze heeft geen zichtbaar tekstlabel.

Onder de kop "Periode" heeft het tweede invoerveld een zichtbaar tekstlabel "t/m". Het eerste invoerveld heeft geen zichtbaar tekstlabel.

Op pagina <https://www.pbl.nl/publicaties> staat rechts onder de kop "Beperk het resultaat" en invoerveld met een knop er naast "Versturen". Het invoerveld heeft geen zichtbaar tekstlabel. Bij een zoekveld kan een vergrootglas als 'tekstlabel' fungeren en is duidelijk dat een zoekterm ingevuld kan worden. Bij dit invoerveld is dat met een knop "Versturen" niet duidelijk.

Bovenstaand probleem doet zich ook voor op pagina <https://www.pbl.nl/nieuws>.

Succescriterium 3.3.3: Foutsuggestie (Niveau AA)

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.3.4: Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens) (Niveau AA)

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken: verzendingen kunnen ongedaan gemaakt worden, de gegevens zijn te controleren of de gegevens kunnen worden bevestigd.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Succescriterium 4.1.1: Parsen (Niveau A)

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.pbl.nl/search> wordt twee keer een id met de waarde “-wrapper” gebruikt. Een id waarde moet uniek zijn binnen een webpagina en mag dus maar één keer gebruikt worden, anders kan het een parse error veroorzaken.

Bovenstaand probleem komt op meer pagina's voor. Bijvoorbeeld ook op <https://www.pbl.nl/publicaties> en <https://www.pbl.nl/nieuws>.

Succescriterium 4.1.2: Naam, rol, waarde (Niveau A)

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Als op <https://www.pbl.nl/over-het-pbl> is ingezoomd naar 200% verandert het hoofdmenu in een hamburger icoon. Deze is interactief. Hiervoor is een `a` element gebruikt zonder href attribuut en is daarmee een anchor en geen link. Het is voor hulpsoftware dan niet mogelijk de rol als 'link' te bepalen. Daarnaast is ook de status van het verborgen of zichtbaar zijn van het menu niet te bepalen door hulpsoftware. Dit kan door bijvoorbeeld een `aria-expanded` attribuut toe te passen op dit `a` element.

Op deze pagina staat ook een submenu wat vervangen is door een uitklapmenu met de tekst "Open about PBL menu". Ook hier is het voor hulpsoftware niet mogelijk om de status te bepalen of het menu zichtbaar is of verborgen. Ook hier kan een `aria-expanded` attribuut gebruikt worden.

Bovenstaand probleem komt op meer plekken voor als ingezoomd wordt en er interactieve 'triggers' gebruikt worden om content mee te tonen en te verbergen. Bijvoorbeeld bij zoekfilters. Bijvoorbeeld op pagina <https://www.pbl.nl/search> bij de link "Limit the results / filters".

Op pagina <https://www.pbl.nl/> staat een zoekveld met daarnaast een dropdown. Deze werkt niet goed met hulpsoftware. De focus gaat naar een verborgen input element met `type="text"`, maar ook met een `role="button"`. De hulpsoftware leest deze knop voor, maar geeft aan dat het een knop is, maar ook dat het beschikt over "auto-aanvullen" en dat het bewerkbaar en leeg is. Dit is een mix van informatie vanuit een `type="text"` en `role="button"` wat erg verwarrend is. Hier kan beter gewoon een `button` element gebruikt worden. Daarnaast moet hier een keuzelijst mee geopend worden. Dat is niet duidelijk. Ook de status of deze lijst zichtbaar is of verborgen kan niet door hulpsoftware bepaald worden. Als de keuze verschijnen is de rol ervan niet duidelijk. Het is een lijst en er wordt alleen bij de keuzes voorgelezen door hulpsoftware dat het een tekst is en op welke positie in de lijst het staat. De interactieve rol is niet door hulpsoftware te bepalen. Het geheel is dus niet heel toegankelijk voor mensen die hulpsoftware gebruiken. Hier kan beter gewoon een standaard select element gebruikt worden die in basis al toegankelijk is voor hulpsoftware.

Bovenstaand interactieve component voor een dropdown keuze menu wordt op meer plaatsen gebruikt en levert overal dezelfde problemen op. Zie bijvoorbeeld pagina <https://www.pbl.nl/search> bij de jaartallen voor van en t/m. Maar ook op pagina <https://www.pbl.nl/over-het-pbl/medewerkers>.

Succescriterium 4.1.3: Statusberichten (Niveau AA)

In content die is geïmplementeerd met opmaaktalen kunnen statusberichten door software bepaald worden met behulp van rol (role) of eigenschappen (properties), zodat hulptechnologieën de berichten aan de gebruiker kunnen presenteren zonder dat ze de focus krijgen.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

BIJLAGE 1: PAGINA'S IN DE STEEKPROEF VAN HET ONDERZOEK

Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van een steekproef. De wijze waarop de steekproef is bepaald staat voorgeschreven in het evaluatiedocument WCAG-EM. Als een proces is meegenomen in het onderzoek staan ook alle procespagina's in de steekproef vermeld. Zie: <https://www.digitoegankelijk.nl/aanpak/toegankelijkheidsonderzoek>.

Steekproef

- <https://www.pbl.nl/>
- <https://www.pbl.nl/over-het-pbl/contact>
- <https://www.pbl.nl/search>
- <https://www.pbl.nl/publicaties>
- <https://www.pbl.nl/nieuws>
- <https://www.pbl.nl/publicaties/van-procedure-naar-praktijk> (artikel)
- <https://www.pbl.nl/publicaties/labelstapjes-huursprongen> (rapport)
- <https://www.pbl.nl/nieuws/2020/multifunctioneel-landgebruik-vraagt-om-vaststellen-grenzen> (nieuwsbericht)
- <https://www.pbl.nl/publicaties/Regionale-krimp-en-woningbouw> (publicatie)
- <https://www.pbl.nl/onderwerpen>
- <https://www.pbl.nl/onderwerpen/klimaatverandering>
- <https://www.pbl.nl/request-form/56599>
- <https://www.pbl.nl/over-het-pbl/medewerkers>
- <https://www.pbl.nl/over-het-pbl/medewerkers/marian-abels-van-overveld>
- <https://www.pbl.nl/agenda>
- <https://www.pbl.nl/en/publications/taking-stock-of-national-climate-policies-to-evaluate-implementation-of-the-paris-agreement>
- <https://www.pbl.nl/over-het-pbl>
- <https://www.pbl.nl/publicaties/de-veerkracht-van-regionale-arbeidsmarkten>
- <https://www.pbl.nl/nieuws/2015/pbl-academielezing-the-green-entrepreneurial-state>

- <https://www.pbl.nl/blogs/in-gesprek-over-stedelijke-natuur>
- <https://www.pbl.nl/nieuws/2019/sterke-groei-in-steden-en-randgemeenten-verwacht>
- <https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-labelstapjes-huursprongen-4176.pdf>
- <https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/briefadvies-covid-19-overleg-planbureaus-aandachtspunten-voor-een-herstelbeleid.pdf>

BIJLAGE 2: CV GERARD COPINGA

Gerard Copinga

Specialist Digitale Toegankelijkheid

Gerard is al ruim 15 jaar een belangrijk spil in het ICT netwerk voor onze private- en overheidsopdrachtgevers. Inmiddels behoort hij tot één van dé toegankelijkheidsexperts van Nederland.

Sinds september 2016 staat hij bij Technobility aan het hoofd van het onderzoeksteam Digitale Toegankelijkheid. Naast het uitvoeren van de onderzoeken en consultancy trajecten, is Gerard bij Technobility inhoudelijk verantwoordelijk voor de in-company opleidingen voor onze deelnemers. Zijn kennis en specialisme wordt zodoende overgebracht op een grote groep ICT potentials.

Curriculum Vitae

Gerard wordt alom gewaardeerd vanwege zijn inhoudelijke kennis. Daarnaast ervaren de klanten en kandidaten hem als analytisch, enthousiast en vooral heel taakgericht. Kwaliteit is een belangrijk aspect bij de toegankelijkheidsonderzoeken. Digitale toegankelijkheid is complexe materie. Zijn analytisch vermogen om websites voor een breed publiek toegankelijk te maken, is daarom zo van belang bij de vele opdrachten die Technobility voor haar opdrachtgevers mag uitvoeren.

Cardan Technobility leidt ook in eigen beheer kandidaten op tot volwaardig toegankelijkheidsonderzoeker. Vanuit onze maatschappelijke betrokkenheid weten we diverse groepen en kandidaten te interesseren voor het vak 'digitale toegankelijkheid'. Binnen de opleiding leiden we onze kandidaten in een praktische opleiding op naar een inhoudelijk, werkbaar niveau. Voor onze opdrachtgevers ben je na afronding van de opleiding direct inzetbaar als toegankelijkheidsonderzoeker en mag men zelfstandig inspecties uitvoeren.

Gerard is in 1997 afgestudeerd aan de TU Delft Regeltechniek, Informatie Technologie en Systemen Elektrotechniek. Diverse publicaties, rapporten en conference papers komen van zijn hand en zijn ter inzage beschikbaar.